

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2016-109

15 juli 2016

Commissie kan aangeklaagde rector volgen in diens overwegingen tot nemen schorsingsbesluit. Schorsingsbesluit vloeide rechtsreeks voort uit constatering dat leerling zich niet hield aan gemaakte afspraken en sterke aanwijzingen vervolgens van medebetrokkenheid bij incidenten die veiligheid andere leerlingen van school hadden aangetast. Dit alleen al is voldoende gegronde reden te besluiten tot de noodzaak van zo spoedig mogelijk realiseren externe time out op andere school. In datzelfde kader paste ook maatregel van schorsing als voorzien in Inrichtingsbesluit WVO. Onder gegeven omstandigheden kon van aangeklaagde redelijkerwijs niet worden gevergd te wachten, bijvoorbeeld op de afronding van politieel onderzoek naar aanleiding van een gedane aangifte. Strafrechtelijk bewijs is voor nemen schorsingsbesluit in deze niet vereist. Wat betreft directe aanleiding voor schorsing: Tijdens hoorzitting heeft klaagster verklaard dat haar zoon haar heeft gezegd dat zin “Snitches get Stitches” titel van door hem te schrijven werkstuk betrof. De commissie oordeelt dit een weinig geloofwaardige verklaring, onder andere omdat leerling scherm heeft verplaatst zodat medeleerlingen tekst konden lezen. Maar zelfs indien zin niet bedreigend bedoeld was, is het een zin die in sociale context van klas bedreigend overkomt. Medeleerlingen voelden zich ook bedreigd. Ten aanzien van tweede schorsingsbesluit oordeelt commissie dat Inrichtingsbesluit WVO daartoe in door klaagster bedoeld artikel 13 geen ruimte biedt. Gelet gegeven reden voor verlenging schorsing kan commissie deze handelwijze evenwel billijken mede met oog op doel dat school zich - ook in belang leerling zelf - had gesteld en waartoe school iets meer ruimte in zoekproces nodig had. Aangeklaagde rector zag geen toekomst voor leerling op school meer, maar om vinden van oplossing niet te bemoeilijken heeft hij kennelijk geen gebruik willen maken van ruimere schorsingsmogelijkheden van artikel 14 van het Inrichtingsbesluit WVO. School heeft wel degelijk adequate pogingen ondernomen leerling onderwijs te geven gedurende schorsingen.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 2016/109**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 5 mei 2016 per email een klacht ontvangen van mevrouw A. (hierna te noemen: klaagster). Klaagster is moeder van B. (16 jaar), leerling van C. te Bilthoven (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 2016/109, is gericht tegen de heer D., rector/voorzitter, mevrouw E., teamleider vmbo-3 en -4 en mevrouw F., zorgcoördinator van de school, hierna te noemen: aangeklaagden.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, mevrouw E.I. H. Gordijn-Oud, lid en de heer mr. J.H.A. Teulings, lid.

De commissie heeft op 5 mei 2016 van klaagster per email een vragenformulier met bijlagen ontvangen.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 2 juni 2016 per post een verweerschrift met bijlagen ontvangen. Op 16 juni 2016 hebben aangeklaagden de commissie een verklaring toegezonden met verzoek aan de voorzitter toepassing te geven aan artikel 10 lid 3 van het reglement en dit document niet ter kennis van klaagster te brengen omdat daarin ook privacygevoelige informatie met betrekking tot andere leerlingen is opgenomen. De voorzitter heeft dit verzoek ingewilligd.

Klaagster en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 17 juni 2016 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klaagster was aanwezig. De aangeklaagden waren eveneens aanwezig. Tijdens de hoorzitting heeft de voorzitter klaagster mondeling geïnformeerd over het niet vertrouwelijk gedeelte van de verklaring. Dit gedeelte strekt uitsluitend tot ondersteuning en toelichting van hetgeen aangeklaagden in het verweerschrift naar voren hebben gebracht.

Korte inhoud van de klacht

1. De leerling is ten onrechte geschorst;
2. De school heeft geen adequate pogingen ondernomen de leerling onderwijs te geven gedurende de schorsingen;
3. Er is sprake van een onzorgvuldige procedure tot het vinden van een passende oplossing voor de ontstane situatie.

Ad 1. Op 4 april heeft de leerling ten onrechte (overhaast) een laatste waarschuwing gekregen. Klaagster heeft geen feitelijke informatie ontvangen over de betrokkenheid van de leerling bij incidenten en gebeurtenissen in en buiten de school die tot een onveilige situatie op school zouden kunnen leiden. Evenmin is klaagster op de hoogte van een eventueel politie onderzoek hiernaar.

De beslissing tot schorsing is eveneens overhaast genomen. Gedegen onderzoek naar het incident dat aanleiding was voor de schorsing heeft niet plaatsgevonden.

De school werkt niet mee bij de pogingen van klaagster helderheid te verkrijgen omtrent het incident.

De leerling had niet voor de tweede keer geschorst mogen worden. Klaagster verwijst hiertoe naar artikel 13 lid 1 van het Inrichtingsbesluit WVO. In de schorsingsbrief is geen reden vermeld voor de tweede schorsing. Klaagster heeft de reden evenmin mondeling vernomen. Wel is aangegeven dat het met de veiligheid van klasgenoten te maken had.

Ad 2. De initiatieven die de school heeft genomen tot het geven van onderwijs hebben zich beperkt tot de volgende passages in de schorsingsbrieven van 8 en 15 april 2016:

“Je kunt ons onderwijs natuurlijk blijven volgen aan de hand van de Digitale X.” “In de tussentijd kun je, als je daartoe in staat bent, zelfstandig verder met je schoolwerk.”

En tot een boze opmerking van de teamleider tijdens het gesprek van 15 april 2016: “Ik zou nu verwacht hebben dat je je van je beste kant zou hebben laten zien, dat je keihard aan de school zou zijn gaan werken.” Dit terwijl de cijfers juist niet het probleem waren.

Voorts is geen reactie gevolgd op de voorstellen van klaagster van 14 en 15 april 2016 schoolwerk te concretiseren en zinvol te maken.

Ad 3. Verschillende opties zijn niet overwogen.

Met geen enkele andere instantie heeft samenspraak plaatsgevonden wat een goede oplossing zou kunnen zijn of wat mogelijke oplossingen zouden kunnen zijn. Met klaagster heeft evenmin overleg plaatsgevonden. Klaagster heeft niet kunnen vernemen waarom dit een goede oplossing was en wat de oplossing inhield. Bovendien is een week verstreken tussen het nemen van de “automatisme” beslissing en het op de hoogte brengen van klaagster. Dit terwijl er veelvuldig contact was tussen de teamleider en klaagster.

Twee weken zijn verstreken tussen het aanmelden bij een VSO school en het opnemen van contact met die school. Bij navraag bij de VSO school bleek dat het ondertussen niet meer zo zeker was of er plek was en of het wel zinvol was. Een oriënterend gesprek was bovendien niet mogelijk zonder de informatie en aanwezigheid van de school. Klaagster heeft tijdens het gesprek van 21 april 2016 een OPP ontvangen met veel onzorgvuldigheden. Dat OPP zou aan de VSO school worden verstrekt.

Kortom: Het is net alsof de school zijn eigen conclusies, zonder enige feitelijke onderbouwing, heeft getrokken inzake een incident wat buiten de school heeft plaatsgevonden (op 1 april 2016), naar aanleiding daarvan ook meteen zonder onderzoek de leerling heeft veroordeeld over iets wat hij op 7 april 2016 in de klas deed en vervolgens overhaast heeft gehandeld door de leerling meteen naar een VSO school te willen sturen. Niet is gekeken naar het feitelijke gedrag van de leerling op school, wat bijvoorbeeld goed ging (time-out in ander team, zijn cijfers, resultaten van “arrangement” tot dusver) of wat nu precies de stand van zaken was van binnen de school afgesproken zaken omtrent de leerling (werken met koptelefoon/geluidsscherm/in andere ruimte, “arrangement”, slechte relatie met een bepaalde docent).

Klaagster voegt een chronologisch overzicht bij van gebeurtenissen en betrokkenen.

Verweer

Door aangeklaagden wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd.

Algemeen

De recente gebeurtenissen in de schoolloopbaan van de leerling kunnen niet los worden gezien van de jaren daarvoor. Aangeklaagden leggen daartoe een overzicht van relevante informatie over. De school heeft in de afgelopen jaren naar eer en geweten gehandeld in het belang van de leerling en andere leerlingen. Ook is altijd intensief contact geweest met klaagster. Tot op zekere hoogte is het gelukt om als school en ouder samen op te trekken. In de afgelopen maanden is de situatie echter in hoog tempo verslechterd. Daar school noch klaagster de leerling voldoende hebben kunnen aansturen, heeft de school onder andere de hulp van gedragsdeskundigen van VSO collega's uit het Samenwerkingsverband ingeroepen. Klaagster is ondersteund vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin. In de loop van februari zijn met de leerling meerdere afspraken gemaakt omtrent o.a. zijn inzet ten behoeve van een veilige situatie voor de leerlingen op de school. Vervolgens is, naar aanleiding van een bepaald incident, aan de leerling en klaagster op 4 april te kennen gegeven dat er voor de leerling bij opnieuw veroorzaken van een onveilige situatie geen plaats meer zou zijn. De school heeft vervolgens geoordeeld dat op 7 april 2016 in elk geval het moment was bereikt dat het voor de veiligheid van de andere leerlingen en voor de ontwikkeling van de leerling verstandig was te zoeken naar een andere vorm van onderwijs en nog meer gerichte begeleiding van de leerling. Klaagster stond daar in beginsel niet afwijzend tegenover. Die oplossing meende de school gevonden te hebben bij - een in eerste instantie bedoeld als een externe "time out" - een 'observatieplaats op een gespecialiseerde VSO school. Eerder had reeds een interne time out plaats gevonden. Toen klaagster daarop te kennen had te geven een dergelijke, externe, oplossing af te wijzen, heeft de school besloten toch verder te moeten zoeken naar een passende oplossing die wel enige tijd zou vragen. Daar lopen de meningen van klaagster en aangeklaagden uiteen. Met betrekking tot de gebruikelijke werkwijze in deze geven de aangeklaagden informatie over hoe het een en ander is geregeld binnen het Samenwerkingsverband waar de school deel van uitmaakt. Verantwoordelijkheden liggen zoveel mogelijk bij de deelnemende schoolbesturen waarbij zorgcoördinatoren elkaar consulteren over ondersteuningsbehoeften en het toewijzen van arrangementen.

Ad 1. De school beschrijft de gang van zaken op 7 april 2016. Het incident dat aanleiding is geweest voor de schorsing. De leerling heeft het bericht "Snitches get Stitches" ingetypt op de computer en het beeldscherm zo neergezet dat 2 medeleerlingen de tekst hebben kunnen lezen. De medeleerlingen voelen zich niet veilig en informeren een docent. Deze docent heeft

een foto van het beeldscherm gemaakt. De leerling heeft ook dreigend naar de medeleerlingen gekeken. Ook het opzoeken van berichten van een overval ervaren de medeleerlingen als intimiderend. De leerling loopt ook een paar keer heen en weer. Een medeleerling ervaart het langslopen door de leerling, terwijl zij met haar mentor het gebeurde bespreekt, als bedreigend.

De leerling heeft zich met dit alles niet aan de gemaakte afspraken gehouden en besloten wordt hem te schorsen.

Ad 2. Zoals uit de email correspondentie blijkt, kon de leerling voor zijn weektaken en stof voor de verschillende vakken de Digitale X raadplegen. Tijdens het gesprek tussen de leerling en de rector op 12 april 2016 heeft de rector hem hier nog eens op gewezen. Uit het gesprek met klaagster op 15 april 2016 vloeit voort dat de persoonlijk begeleider via de mail contact houdt met de leerling inzake het schoolwerk.

Ad 3. De aangeklaagden verwijzen naar het gehele bij het verweerschrift gevoegde overzicht van gebeurtenissen en handelingen.

De reden voor twee opvolgende schorsingen is gelegen in het werkersstatuut en in het doel van de schorsingen: het werkersstatuut voorziet niet in de mogelijkheid van “een schorsing voor onbepaalde tijd” of “een schorsing in afwachting van een definitieve oplossing” maar in een schorsing voor een periode van maximaal een week. Omdat het vinden van een oplossing meer tijd vroeg en omdat er geen duidelijkheid was over hoe onveilig de situatie was voor twee medeleerlingen die zich bedreigd voelden, is de schorsing verlengd met een nieuwe periode van 1 week.

Daarnaast was de school nog steeds op zoek naar een oplossing voor de leerling met de mogelijkheid van terugkeer na enige tijd naar de school.

Ontvankelijkheid

De commissie verklaart klaagster ontvankelijk in haar klacht aangezien zij kan worden aangemerkt als klaagster in de zin van de klachtenregeling die voor de school geldt en waarin aansluiting is gezocht bij de commissie.

Oordeel

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting en daarbij over en weer is verklaard, komt de commissie tot het volgende oordeel.

Ad 1 en 3. De commissie kan de aangeklaagde rector volgen in diens overwegingen tot het nemen van het schorsingsbesluit van 8 april 2016. Het schorsingsbesluit, met als directe aanleiding de gebeurtenis op 7 april 2016, vloeide rechtsreeks voort uit de constatering dat de leerling zich niet hield aan de gemaakte afspraken van met name 29 februari 2016 en sterke aanwijzingen vervolgens van medebetrokkenheid bij incidenten die de veiligheid van andere leerlingen van de school hadden aangetast. Dit alleen al is voldoende gegronde reden om te besluiten tot de noodzaak van het zo spoedig mogelijk realiseren van een externe time out op een andere school. In datzelfde kader paste ook de maatregel van een schorsing als voorzien in het Inrichtingsbesluit WVO. Onder de gegeven omstandigheden kon van aangeklaagde redelijkerwijs niet worden gevergd te wachten, bijvoorbeeld op de afronding van politieel onderzoek naar aanleiding van een gedane aangifte. Strafrechtelijk bewijs is voor het nemen van een schorsingsbesluit in deze niet vereist.

Wat betreft de directe aanleiding voor de schorsing merkt de commissie het volgende op. Tijdens de hoorzitting heeft klaagster verklaard dat haar zoon haar heeft gezegd dat de zin “Snitches get Stitches” de titel van het door hem te schrijven werkstuk betrof. De commissie oordeelt dit een weinig geloofwaardige verklaring, onder andere omdat de leerling het scherm heeft verplaatst zodat medeleerlingen de tekst konden lezen. Maar zelfs indien de zin niet bedreigend bedoeld was, is het een zin die in de sociale context van de klas bedreigend overkomt. Medeleerlingen voelden zich ook bedreigd.

Ten aanzien van het tweede, als verlenging voor gelijke duur te beschouwen, schorsingsbesluit van 15 april 2016 oordeelt de commissie dat het Inrichtingsbesluit WVO daartoe in door klaagster bedoeld artikel 13 geen ruimte biedt. Gelet op de inhoud van de brief van 15 april 2016 en de daarin gegeven reden voor de verlenging van de schorsing kan de commissie deze handelwijze evenwel billijken mede met het oog op het doel dat de school zich - ook in het belang van de leerling zelf - had gesteld en waartoe de school iets meer ruimte in het zoekproces nodig had. De commissie merkt daarbij op dat, zoals uit het

verweerschrift is af te leiden en ook tijdens de hoorzitting is gebleken, de aangeklaagde rector geen toekomst voor de leerling op de school meer zag, maar om het vinden van een oplossing niet te bemoeilijken kennelijk geen gebruik heeft willen maken van de ruimere schorsingsmogelijkheden van artikel 14 van het Inrichtingsbesluit WVO. De commissie acht beide klachtonderdelen **ongegrond**.

Ad 2. De commissie is van oordeel dat de school wel degelijk adequate pogingen heeft ondernomen de leerling onderwijs te geven gedurende de schorsingen. De Digitale X was open en beschikbaar; een docent was beschikbaar en het ging om een korte periode. De commissie acht dit klachtonderdeel **ongegrond**.

De commissie merkt nog op dat het de commissie is opgevallen dat het dossier van de leerling met veel aandacht is samengesteld. Beide partijen hebben getracht elkaar te vinden en hebben zorgvuldig en uitvoerig gecommuniceerd. De commissie heeft er begrip voor dat plaatsing in het VSO, cluster 4, niet de voorkeur van klaagster had. De commissie heeft tijdens de hoorzitting van klaagster vernomen dat het goed gaat met de leerling in de huidige setting.

Den Haag, 15 juli 2016

C. Sjenitzer

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris